

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Hexameron Mysteriologicvm in quo ex Gen. c. 1.
Cosmopoeja Hominis Lapsi Mystica id est Omnia omnium
à Creatione Mundi statuum propriè dicta Sacramenta
salutis perditae restaurativa nec non Hierarchia ...**

**Stummel, Friedrich
Sneps, Martin**

Herbipoli, 1663

Reuerendißimo in Christo Patri P.F. Iacobo De Riddere...

urn:nbn:de:hbz:466:1-9468

*Reuerendissimo in Chri-
sto Patri*

**P. F. IACOBO
DE RIDDERE,**

Ordinis Fratrum Min. tam stri-
ctoris, quàm Regularis obser-
vantia super Prouincias Ger-
maniae, Belgii, Hyberniae, An-
gliae, Scotiae Daniae & annexas
cum plenitudine potestatis in
utroque foro Commissa-
rio Generali.

C*um sacra euul-
gantur, Reuerendissi-
me Pater, haud satis tu-
tum esse Theologo, praestantissimi li-
cet ingenii, propriis niti viribus,*
)?(2 cer-

certò illò declaratur exemplo, dum
ad mechanica etiam elaboranda,
Fabro, et si rerum diuini cultus opi-
fici, tanta hæc diuinitus esse imper-
rita, Moyses affirmat: ^a Impleuit,
^{35.} inquit, Beseleel Dominus Spiritu
Dei sapientiâ & intelligen-
tiâ, scientia & omni doctrinâ
ad excogitandum & facien-
dum opus in auro, argento &
ære, sculpendisque lapidibus &
opere carpentario: quidquid
fabrè adueniri potest dedit in
^{39.} ore eius. ^b Sed & adiecit, ut ita di-
uino spiritu benè confectum opus,
non ante sacro esset usui mancipan-
dum, quàm ab ipso Moyse fuisset co-
gnitum & benedictum. Quæ qui-
dem omnia cum ipsi, qui licet Deo
sacranda, fabrilia tamen tractabat,
diuinitus dari decuerit: quanto ea-
dem maiori cumulo ad rerum theo-
logicarum excogitandum & faci-
en-

endum opus in auro diuina chari-
tatis, argento igne cœlesti exami-
nato, veritate probato, purgato se-
ptuplum, & ære hierarchici firma-
menti, sculpendisque lapidibus
operi cœaptandis à Deo expetenda
erunt, ut spiritu veritatis semper
afflatus, veritate undiq; constans o-
pus absoluat, atq; illud demum ipsi,
qui præest Ecclesia ad cognoscendum
& benedicendum offerat: in hanc
itaq; ad perficiendum præsens opus-
culam assistentia diuina necessita-
tem, animi cogitatus enixius desi-
gens, meiq; adeo exiguam cogno-
scens ingeniandi sphaeram, dubius
& Deo supplex substiti, qua ratione,
totam, quam docui, scribere breui-
ter possem Ecclesie militantis Palin-
genesiam, id est alteram reparatio-
nis nostræ beatamq; post lapsum ge-
nesin, qua per hierarchicam Sacra-
mentorum sanctificationem in si-

ad Eph.
4.

militudinem Sanctorum, non my-
steriorum intelligentiã duntaxat,
sed virtutum & gratiæ inherentis
excellentiã exemplati, c. Occurra-
mus omnes in unitatem fidei &
agnitionem Filii Dei in virum
perfectum, in mensuram æta-
tis plenitudinis Christi. Hoc
rationali animi fluxu agitatus, tan-
dem ad admirandam Cosmopœiæ
architecturam diuino Gen. 1. Ve-
lociter scribentis exarata cala-
mo progredior & audio: Fiat lux:
& meo facta est lux in animo,
moxq; claritas diesque verborum,
fiat lux diei eructat verbum, fiant
luminaria, dies verborum litte-
ralis, diei intelligentiam indicat
mysticam, & nox profundorum
Dei, indicat nocti mysteriorum sci-
entiam scripturæ hinc allegoricam,
hinc anagogicam, sine etiam tropo-
logicam. Hac mystici sensus ab-

un-

unde serenata nocte, euacuatis inani-
tatis nostrae super faciem abyssus
peccatorum tenebris in lucem isthac
non uno tantum foetato modo prodit
microcosmopœia, quam de rectoro ver-
borum cortice Consularibus Almae
Nostrae Provinciae Thuringiae S. E-
lisabethae Fratrum Min. Patribus
(quos vocales dicimus) ad Comit-
alia venientibus scrutinia cordiali-
ter ac syncerè Colendis exhibeo le-
gendam; Tibi autem, Reveren-
dissime Pater, nostro reuera Moysi
eam unà mecum ex asse dico & con-
secro, nec non paterno benedictionis
sigillo consignandam offero. Enim-
verò, cui potiori iure ratiocinij sui
clauem, quā bona filiorum profecti-
ti referantur, saluā lege filius offe-
rat, praterquam Patri, ^d cuius illa
sunt & quò ad usum fructum & quò
ad proprietatem? Sub caelestis Hie-
rarchiae aconomiam, cui alteri nun-

d l. si
addi-
tio.
l. si fi-
nita.

cupem, nisi Viro Hierarchæ per u-
tramq; Germaniam in Seraphica
Hierarchia respectiue Maximo?
Patere ergò, Reuerendissimè Pa-
ter, ut hac opella literaria Tibi
omni jure obarratâ Tuam venere-
mur Paternitatem Filii, quos jugi-
ter hierarchico sanctitatis iu-
ad votorum obseruantiam, discipli-
na custodiam morumq; sanctita-
tem & Dei similitudinem per ple-
nissimam sacrarum actionum pote-
statem adducis, velisq; emulâ quasi
ad hierarchiam caelestem dispositio-
ne omnes subditos Tuos, quaqu-
versum illis principaris, ita consti-
tutos animis erga Deum, ut summo
eius cum Seraphin amore ardeant,
cum Cherubin cognitione fulge-
ant, cum Thronis Spiritus S. soli-
um persistant, tales autem ad seip-
sos; ut cum Dominationibus cor-
poris potentias in seruitutem redi-
gant,

gan
gn
&
Vi
vin
uin
om
tel
an
esse
pro
Da
ten
De
ma
an
gel
der
gu
tis
cas
ter

gant, stabiliendo in se & aliis re-
gnum Dei, quod quia vim patitur,
& violenti rapiunt illud cum
Virtutibus per ardua & aduersa
virili inuictâq; fortitudine ad Di-
uinitatis imitationem contendant,
omnesque rebelles furias cum Po-
testatibus suppeditent & subjici-
ant; Tales denique ad proximum
esse procuras, ut cum Principatibus
pro dignitate suæ vocationis quasi
Duces se præbeant reducendo gen-
tem convulsam & laceratam ad
Deum suum Principium & ulti-
mum finem, ac proinde cum Arch-
angelis indefessè universis Evan-
geliū pacis annuncient, cū Angelis
deniq; pro viribus suis omnes & sin-
guli per exercitia pietatis, charita-
tis, & misericordie viscera, Angeli-
cas sedes instaurare non desistant.

Hæc sunt, Reuerendissime Pa-
ter, bona profectitia filiorum tuo-
rum,

Christus a-
pud
Matth.

rum, hac sunt pauperum diuitia,
quas velut Iliadem in nuce in breui
hoc hexamero propositas eò dignare
oculo, quo serenas omnia; eà fronte
qua tractam è calo modestiam re-
fers; eo vultu, quo mansuetudinem
Christi spiras & lenitatem. Ita
Te Deus Optimus Maximus ad
majorem sui Nominis gloriam, or-
dinis Seraphici fulcimen Prouinci-
arum Tibi creditarum, presertim
nouiter rediuiua Prouincia Thu-
ringia S. Elisabethæ incrementum
in plenitudine annorum saluum &
incolumem seruet. Ita vouet

Reuerendissimæ Pater-
nitatis Tuæ

Humillimè obediens filius

F. FRIDERICUS STUMELIUS,

BE
cu
Nosti
Script
compr
est ub
quam
tis ce
excog
nos f
menf
tam,
script
Me a
gladia
diè

Cura